

Magazyn turystyczny / Turistický magazín

ZDARMA
GRATIS

OPEN

Czechia

www.openczechia.eu

Rocznik 7 / Ročník 7 | Marzec-Czerwiec / Marec-Jún 2017

Wiosna
Zaproszenie
do Czech

Jarná pozvánka
do České republiky

WELLNESS HOTEL
BABYLON

WELLNESS HOTEL BABYLON

- 4* WELLNESS HOTEL BABYLON – komfortné ubytovanie, viac ako 1 000 lôžok
- WELLNESS CENTRUM – na ploche väčšej ako 1.000 m²
- indoor AQUAPARK – 4 tobogány, 3D LASER SHOW, Saunový svet, ...
- LUNAPARK – v štýle staročeskej púti
- BOWLING, LASER GAME, IQPARK, 4D KINO, INDOOR ADVENTURE GOLF, ...

VŠETKO POD JEDNOU STRECHOU!

- 4* WELLNESS HOTEL BABYLON – komfortowe zakwaterowanie, ponad 1000 miejsc noclegowych
- WELLNESS CENTRUM – na powierzchni ponad 1.000 m²
- indoor AQUAPARK – 4 zjeżdżalnie, 3D LASER SHOW, Świat Saun, ...
- LUNAPARK – plac zabaw z atrakcjami
- BOWLING, LASER GAME, IQPARK, 4D KINO, INDOOR ADVENTURE GOLF, ...

WSZYSTKO POD JEDNYM DACHEM!

WELLNESS HOTEL BABYLON

Nitranská 1, 460 07 LIBEREC

rezervace@hotelbabylon.cz | www.HotelBabylon.cz

Drodzy Czytelnicy,

w ostatnich dniach mogliście zauważyć, że chociaż wstajecie rano o tej samej godzinie jak dwa miesiące temu, to za oknem robi się coraz jaśniej, a wieczór przychodzi później. Nie zwiastuje to nic innego jak nadejście długo wyczekiwanej wiosny, kiedy to dni

stają się dłuższe, a my możemy cieszyć się spędzaniem większej ilości czasu na łonie natury. Do życia powoli budzi się przyroda, a śpiew ptaków zachęca zarówno do wiosennych spacerów, jak również do wycieczek do Czech. Inspiracji na te ostatnie możecie zaczerpnąć nie tylko na targach turystycznych, które są w pełnym rozkwicie, ale także na stronach turystycznego czasopisma OPEN Czechia, gdzie znajdziecie nieocenione wskazówki na wiosenne podróżowanie po całym kraju. Niezależnie od tego, czy Wasze podróżowanie połączy się ze Świętami Wielkanocnymi badając jak przyroda budzi się do życia, czy też delektując się spędzaniem czasu na świeżym powietrzu, życzymy Wam spokojnych chwil i niezapomnianych przeżyć z Waszych wiosennych wypraw do Czech.

Lucie Sládková, Redaktor Odpowiedzialny

Vážený čitatelia,

v posledných dňoch ste si mohli všimnúť, že hoci vstávate v rovnakom čase ako pred dvoma mesiacmi, svetla ráno pribúda a večer sa stmieva neskôr. Tento jav nesignalizuje nič iné, než príchod jari, kedy sa dni predlžujú a my si tak môžeme dlhšie užívať chvíľ strávených v prírode. Tá sa pomaly prebúdzda a za spevu vtákov nabáda k jarným potulkám a výletom po Česku. Inšpirovať sa môžete nielen na veľtrhoch cestovného ruchu, ktoré sú v plnom prúde, ale tiež na stránkach turistického magazínu OPEN Czechia, kde sa môžete tešiť na zaujímavé typy pre jarné cestovanie naprieč celou republikou. Či už budú vaše cesty spojené s Veľkou nocou, poznávaním prebúdajúcej sa prírody či snád' samotným pobytom na čerstvom vzduchu, prajeme vám pohodové chvíle a krásne zážitky z vašich jarných výletov po Česku.

Lucie Sládková, zodpovedna redaktorka

DOKĄD udać się na wycieczkę z Janem Pirkem

2

KAM na výlet s Jaroslavem Svěceným

3

Jedyna rządząca kobieta

4

Velká noc

3

Czy oglądasz serial Manor House?

7

Slovanský kláštor

5

Kraj Pardubicki – „ziemia obiecana“ dla koni

10

„Zlatá“ Věra Čáslavská

5

Wiosna u sąsiadów

12

Splnený sen

8

Perła Jesioników obchodzi 750 lat

14

Múzeum Olomouckých tvarůžkov

14

Morawy Wschodnie – region z czarem rozmaitości

15

Oskoruša, znovuobjavené ovocie

16

První jarní výletovně

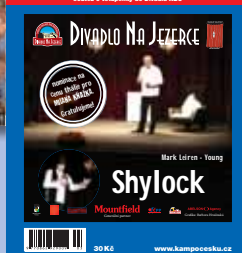

Frühlingseinladung in die Tschechische Republik

Spring invitation to the Czech Republic

časopis o významu do Divadlo ABC

Shylock

30 Kč

www.kampocesku.cz

OPEN Czechia

magazyn turystyczny/turistický magazín

Marzec – Czerwiec 2017/ Marec – Jún 2017

wydaje/wydává: KAM po Česku

zarejestrowany/registrované: MK ČR E 19800, ISSN 1804–6304

adres/adresa: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3

tel.: +420 222 944 816-7

telefon komórkowy/mobil: +420 602 223 279

e-mail: redakce@kampocesku.cz

www.kampocesku.cz

redaktor naczelny/šéfredaktor: Luďek Sládek (ludek@kampocesku.cz)

odpovědný redaktor/zodpovědná redaktorka:

Lucie Sládková (sladkova@kampocesku.cz)

redakcja/redakcia:

Marie Kulinkovská (kulinkovska@kampocesku.cz)

Marcela Kohoutová (kohoutova@kampocesku.cz)

Alice Braborcova (braborcova@kampocesku.cz)

Miroslav Foltýn (foltyn@kampocesku.cz)

Filip Kahoun (kahoun@kampocesku.cz)

Andrea Kepplová (kepplova@kampocesku.cz)

Martina Jurová (martina@kampocesku.cz)

Miloš Krejčí (krejci@kampocesku.cz)

ogłoszenia/inzercia: redakce@kampocesku.cz

tlumaczenia/preklady: Jazykový Institut Praha, s.r.o.

projekt graficzny i opracowanie/

grafický návrh a spracovanie: Luďek Dolejší

web: Jakub Novák

druk/tlač: Akontext, spol. s r. o.

zdjęcie na stronie tytułowej/fotografia na titulnej stránke:

© Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Przyjmując dzieło do opublikowania wydawca nabywa prawa do

rozpowszechniania w postaci drukowanej i elektronicznej. Za publikację ogłoszeń

i artykułów PR odpowiedzialność ponosi zleceniodawca, za zmiany

w programie odpowiedzialność ponosi organizator. Przedruk i wszelkiego rodzaju

rozpowszechnianie jest możliwe tylko za zgodą wydawcy.

Prijatím diela k uverejneniu dostáva vydavateľ práva k jeho šíreniu

v tlačenej i elektronickej podobe. Za zverejnenie inzercie a PR článkov

zodpovedá zadávateľ, za zmenu programu zodpovedá organizátor akcie.

Pretlač a akékoľvek šírenie je povolené len so súhlasom vydavateľa.

Również publikujemy:

Vydávame tiež:

25. 2.

DOKĄD udać się na wycieczkę z Janem Pirkem

Co roku w maju wręczacie na Wyszehradzie z okazji rozpoczęcia nowej edycji wystawy „Moja ojczyzna na drodze przemian” kamienne serca. Jakie miejsce w Czechach jest miejscem „Pańskiego serca”?

Był bym złym praskim rodakiem, gdyby miejscem mojego serca nie były Praga. Ale ponieważ Pragę wszyscy znają, muszę stwierdzić, że miejscem

mojego serca jest mała urocza wioska położona pomiędzy Kostelcem nad Černými lesy i Stříbrnou Skalici, Konojedy.

Dokąd zaprosiłby Pan naszych czytelników, i dlaczego akurat w to miejsce?

Na wycieczkę poleciłbym Kutnou Horu, i nie tylko ze względu na pięknie odnowiony fresk na domu nr 603, który zaprezentowaliśmy na ubiegłorocznej edycji wystawy Moja ojczyzna na drodze przemian. Kutná Hora w ostatnich latach zrealizowała odbudowy i remonty na taką skalę, że stał się jednym z najpiękniejszych miast u nas. Wybierając się gdzieś na wycieczkę, jednodniową lub dwudniową, powinniśmy zobaczyć dużo. Średniowieczną kopalnię, kościół św. Barbary i inne średniowieczne zabytki na pewno potrafią zauroczyć. Mało kto zaś wie, że jest tu także najmniejszy region winiarski w Republice Czeskiej.

Dziękuję za przyjemne i interesujące zaproszenie na wycieczkę dla naszych czytelników. Proszę mi pozwolić, życzyć panu w życiu prywatnym i zawodowym dużo sukcesów a wystawie objazdowej „Moja ojczyzna na drodze przemian” życzyć, żeby przynosiła coraz więcej dobrych wieści o odnowie i upiększaniu zapomnianych miejsc i obiektów w naszym kraju.

Luděk Sládek

Przepowiednie pogodowe

marzec:

W marcu jak w garncu.

Słońce marcowe owocem niezdrowe.

kwiecień:

Kwiecień – chowaj się za piecem.

Deszcz w 1 kwietnia wróży mokry maj.

maj:

Kropla majowa cząłym opłacona.

Deszczowy maj – spragniony październik.

czerwiec:

Nie trzeba boga o deszcz prosić; przyjdzie, gdy zaczynamy kosić.

W dzień świętego Jana, truskawki do dzbana.

Wielkanoc

Chrześcijanie obchodzą Wielkanoc jako najważniejsze święto w roku, tradycje wielu zwyczajów wielkanocnych pochodzą jeszcze z czasów przedchrześcijańskich. Obchody Wielkanocy w środowisku ludowym rozumiano jako początek nowego roku wegetacyjnego. Wielkanoc poprzedzona jest czterdziestodniowym postem, przestrzegającym zwłaszcza przez dorosłych. Rozpoczyna ją Środa popielcowa, która nadchodzi po czupurnym wtorku zwanym Ostatki i kończy się Białą sobotą. Post obejmuje zakaz spożywania tłustych potraw, obowiązywał również ścisły zakaz organizowania hucznych zabaw. Okres postu dzieliły na części niedziele, z którymi często były połączone przedchrześcijańskie obyczaje. Ludowa tradycja przypisała tym niedzielom nazwy według potraw lub zwyczajów

obchodzonych w te dni: *Wstępna, Sucha, Głucha, Środopostna, Czarna i Palmowa.*

Z tradycjami wielkanocnymi można się zapoznać na przykład w muzeum w przyrodzie na Veselém Kopci.

www.vesely-kopec.eu

KAM na výlet s Jaroslavem Svěceným

Český huslový virtuóz Jaroslav Svěcený, rodák z Hradca Králové, je jeden z najvýznamnejších súčasných osobností našej hudobnej scény. KAM by ste pozval našich čitateľov na výlet po Českej republike?

Máme nádhernú zem, a tak vybrať jedno jediné miesto na výlet je naozaj ťažké. Nedávno som prežil v úlohe umeleckého šéfa a interpreta zároveň niekoľko dní na festivale v juhočeských Nových Hradoch. V tomto krásnom mestečku nájdete zaujímavé historické objekty a dá sa tu aj veľmi pohodlne nocovať. Okolitá príroda je nádherná a navyše sa môžete „prehupnúť“ aj do Rakúska, ktoré je naozaj „za rohom“. Keď prejdete z Nových Hradov pár kilometrov smerom na Horní Stropnice, dostanete sa k skutočnej historickej perle – kostolu Nanebovzatia Panny Márie v Dobrej Vode. V tomto unikátnom barokovom skvoste som mal tú česť koncertovať a vedzte, že je tu prítomný naozajstný „génus loci“. V samotných Nových Hradoch mám veľmi rád tamojší zámok, hrad, kostol a ďalšie budovy opradené zaujímavou históriou. Krásne zážitky vám zo srdca praje a srdečne vás zdraví váš Jaroslav Svěcený. Ďakujem za milé pozvanie a za našu redakciu prajem všetko dobré v osobnom i pracovnom živote.

Alice Braborcová

foto © Jaroslav Svěcený

Pranostiky

marec:

Marec – vlezeme za pec.
Marcové slnko má krátke ruky.

apríl:

Apríl – za pecou budeme.
Ak prší na 1. apríla, býva mokry máj.

máj:

Májová kvapka je za dukát.
Daždivý máj – smädný október.

jún:

Netreba boha o dážď prosiť; príde hneď, keď začneme kosiť.
Na svätého Jána jahody do džbána.

foto © www.pexels.com

Veľká noc

Kresťania slávia Veľkú noc ako najvýznamnejší sviatok v roku, tradícia mnohých veľkonočných obyčají je staršia. Oslava Veľkej noci bola v ľudovom

prostredí chápaná ako začiatok nového vegetačného roka. Veľkonočným sviatkom predchádza štyridsaťdňový pôst, dodržiavaný hlavne dospelými. Iniciuje ho Popolcová streda, ktorá prichádza po bujarom Fašiangovom utorku a končí Bielu sobotou. Pôst ukladal nejst' masné jedlá, platil tiež prísny zákaz organizovania hlučných zábav. Pôstne obdobie však rozdeľovali nedele, a s nimi väčšinou spojené predkresťanské obyčaje. Ľudová tradícia dala týmto nedeliam mená podľa jedál či obyčají udržiavaných v tieto dni: Pučalka, Pražná, Kýchavá, Družobná, Smrtná a Kvetná.

O tradíciách Veľkej noci sa dozviete napríklad v múzeu v prírode na Veselém Kopci.

www.vesely-kopec.eu

12.03.1272 (745 lat)

100 lat po dobudowaniu powódź częściowo zburzyła **Most Judyty** w Pradze. Zakon Krzyżowców nie dysponował wystarczającymi środkami do jego budowy, tak więc król Przemysław Ottokar II wydał przywilej na organizowanie zbiórek w kościołach. Naprawa mostu obejmowała także dobudowę kościoła Krzyżowców z klasztorem i wieżą.

10.05.1627 (390 lat)

Cesarz Ferdynand II podpisał nową **konstytucję Ziem Czeskich**, tzw. Obnovené zřízení zemské (dla Czech); która ukazała się po niemiecku pod nazwą Verneuerte Landesordnung des Erbkönigreichs Böhaimb. Jej postanowienia zachowały się praktycznie aż do 1848 roku, wprowadziła między innymi absolutyzm w miejsce systemu stanowego.

07.05.1757 (260 lat)

Król Prus Fryderyk II oblegał ze swoim wojskiem Pragę w czasie tzw. wojny siedmioletniej. Na terenie dzielnicy Střešovice zbudował szaniec i baterie armatnie, i stąd ostrzeliwał miasto, przede wszystkim dzielnice Hradčany, Pohořelec i Nový svět. Po przegranej bitwie pod Kolínem Prusowie musieli Pragę opuścić.

01.03.1792 (225 lat)

Po niespodziewanym zgodzie Cesarza Leopolda II tron objął jego pierworodny syn **Franciszek II**. Rządy przejął w czasie, gdy dwór wiedeński musiał stawić czoło wpływowi Wielkiej Francuskiej Rewolucji. Jego panowaniem skończył się okres reform oświeceniowych i w kraju przeważył konserwatywny system biurokratyczny.

17.05.1917 (100 lat)

Opublikowano **Manifest czeskich pisarzy**, pierwszą oficjalną deklarację dezaprobaty z dominacji Austro-Węgier. Autorem był ówczesny dyrektor sceny teatru dramatycznego Teatru Narodowego Jaroslav Kvapil. Podpisało go ponad 200 pisarzy, dziennikarzy oraz naukowców i przekazano go posłom Rady Państwa.

Męczeńska śmierć Sławnikowica (1020 lat)

Droga życiowa pierwszego misjonarza i drugiego biskupa Pragi św. Wojciecha dobiegła końca **23.04.997 r.** w świętym gaju starożytnych Słowian, zwanym Kunter. Ironią losu jest fakt, że został rytualnie zabity przez strażników świętego miejsca, a jego towarzysze, przybrany brat Radim i kleryk Benedykt zostali oszczędzeni.

Wojciech pochodził z rodu Sławnikowiców, rezydujących w swoim czasie w błotnym grodzisku w Libici, obecnie nad Cidlinou. Urodził się najprawdopodobniej w 956 r. księciu Sławnikowi i jego żonie Střezislavě. W wieku niemowlęcym poważnie się rozchorował i jego wyzdrowienie było uważane za cud. Ochrzczony został przez biskupa Adalberta, który później także go bierzmował. W 972 roku odszedł na studia do Magdeburga, gdzie uzyskał potrzebne wykształcenie do wykonywania duszpasterskiego powołania. Po

Czaszka św. Wojciecha w Katedrze św. Wita

śmierci swojego ojca wraca do domu a następnie odchodzi do Pragi, gdzie staje się następcą biskupa Dětmara. W ówczesnym społeczeństwie nie miał

łatwej pozycji, szczególnie, gdy występował przeciwko wszechobecnym zjawiskom takim jak handel niewolnikami, alkoholizm, małżeństwa księży i bałwochwaństwo. Z powodu sporów z księciem dwukrotnie opuścił kraj a po drugim odejściu, które miało miejsce tuż przed wymordowaniem Sławnikowiców przez Wrszowców, załazł śmierć męczeńską podczas misji w pogąńskich Prusach. Jest uważany za autora najpopularniejszych czeskich i polskich pieśni religijnych, m.in. *Hospodine pomiluj ny*.

Alice Braborcová

foto © Wikimedia Commons, autor: Pelz

Jedyna rządząca kobieta (300 lat)

Maria Teresa Valpurga Amalia Krystyna Habsburg (13.05.1717–29.11.1780), najstarsza córka Cesarza Karola VI i Elżbiety von Braunschweig-Wolfenbüttel, była **jedyną kobietą, władającą na czeskim tronie. Arcyksiężną Austrii, Królową Węgier (1740–1780) i Czech (1743–1780), Margrabia Moraw co prawda odziedziczyła po ojcu te i dalszych 17 tytułów, które jednak musiała sobie dać kolejno potwierdzić.**

Portret Marii Teresy Habsburg (1762), Jean-Etienne Liotard

Od najmłodszych lat wychowywali ją Jezuici. Uczyła się religii, łaciny, historii, ale także języków obcych i malowania, tańca czy śpiewu. W 1741 roku została koronowana na królową Węgier a następnie w 1743 roku odjeżdża do Pragi, gdzie koronowała się także królową Czech. Ludzie ją przezywali „Cesarzowa Maria Teresa”. W małżeństwie z cesarzem Franciszkiem I Szczepanem Lotaryńskim urodziła 16 dzieci, 5 synów i 11 córek. Dwaj synowie

zostali cesarzami (Józef II, Leopold II). Nigdy nie pogodziła się ze śmiercią swojego męża i do śmierci zakładała żałobną czarną szatę. Podczas polowania na bażanty 8 listopada 1780 przeziębła się i niedługo, w tym samym miesiącu, zmarła. Sekcja dowiodła, że nie działało jej jedno płuco. Szczątki Franciszka I i Marii Teresy przeniesiono do rodzinnej kapucyńskiej krypty. Co ciekawe, Maria osobiście haftowała jedne szaty dla Praskiego Dzieciątka Jezus, zielone ze złotym haftem, które należą do najznamienitszych i można je zobaczyć w kościele Maryi Panny Zwycięskiej w Pradze.

Andrea Kepplová

foto © Wikimedia Commons

1902
(115 lat)
Jaromír Vejvoda
* 28.03.1902
† 13. 11. 1988
czeski
kompozytor

1927
(90 lat)
Miloš Kirschner
* 16.03.1927
† 02.07.1996
czeski lalkarz
i interpretator
w Tetrze Spejbla
i Hurvinka

1937
(80 lat)
Jan Kaplický
* 18.04.1937
† 14.01.2009
czeski architekt
i wizjoner
nowoczesnej
architektury

Slovanský kláštor (645 rokov)

V Prahe na Novom Meste nájdete benediktínsky kláštor, známy ako Emauzský či Na Slovanoch. Založený bol 21. novembra 1347 českým kráľom a neskorším rímskym kráľom a cisárom Karlom IV. Za patrónov ambiciózneho projektu zvolil Pannu Máriu, svätých Cyrila a Metoda a z českých patrónov sv. Vojtecha, sv. Prokopa a sv. Jeronýma, o ktorom sa domnieval, že bol tiež Slovanom. Tak v Prahe vyrástol benediktínsky kláštor so slovanskou liturgiou.

K zasväteniu chrámu a kláštora došlo pri bohoslužbe na Veľkonočný pondelok 29. marca 1372 a čítalo sa evanjelium o stretnutí zmŕtvychvstalého Krista s učeníkmi v Emauzy. Kláštor posvätil olomoucký biskup, druhý pražský arcibiskup, prvý český kardinál a tiež radca i dôverník Karla IV., Jan Očko z Vlašimi. Pomenovanie kláštora vychádza z názvu obce Emauzy, do ktorej podľa Biblie došiel Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní s dvoma učeníkmi a kde „došlo na lámanie chleba“. Na pozvanie Karla IV. kláštor osídlili benediktíni z Chorvátska, ktorí mali v Čechách obnoviť tradíciu bohoslužby v slovanskom jazyku.

Lucie Sládková

Kláštorný kostol sv. Panny Márie

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

máj 1197 (820 rokov)

Přemysl Otakar I. za pomoci Albrechta z Bogenu vtrhol do Čiech a dostal sa až k Prahe. Šľachta sa postavila za Henricha Břetislava a Přemysl bol vytlačeneý zo zeme. Jeho pokus o spätné dobytie trónu nevyšiel. Po smrti cisára Henricha VI. však svojho cieľa nakoniec dosiahol.

27. 4. 1452 (565 rokov)

Jiří z Poděbrad bol zvolený českými stavmi za zemského správcu kráľovstva. Funkciu vykonával päť rokov a za túto dobu sa mu podarilo urovnať pomery v krajine a upevniť medzinárodné postavenie českého štátu. Po smrti kráľa Ladislava Pohrobka bol v marci 1458 zvolený českým kráľom.

2. 4. 1657 (360 rokov)

Vo Viedni zomrel český kráľ a cisár Ferdinand III.; vlády sa ujal jeho syn arcivojvoda **Leopold I.**, ktorému otec ešte za svojho života zaistil uhorský a český trón. Pôvodne bol pripravovaný na kariéru biskupa, ale po smrti brata Ferdinanda IV. sa mu otvorila cesta ku svetskej vláde.

1. 6. 1817 (200 rokov)

Bola spustená **prvá parná loď** na Vltave. Jedným z prvých, kto experimentoval s paroplavebnými pokusmi bol Jozef Božek, ktorý predviedol skutočnú parolod' v Prahe v Stromovke 1. júna 1817. K praktickému využitiu parníkov ale došlo až o dve desaťročia neskôr.

24. 3. 1997 (20 rokov)

Český film **Kolja** režiséra Jana Svěráka získal americkú filmovú cenu Oscar za najlepší neanglicky hovorený film. Natočený bol v roku 1996 a v Českej republike ho videlo viac ako milión divákov. Bol uvedený v 40 krajinách sveta a okrem iného získal aj šesť Českých levov a cenu Zlatý glóbus.

„Zlatá“ Věra Čáslavská (75 rokov)

Od svojho detstva sa venovala baletu, krasokorčuľovaniu a medzinárodnú športovú kariéru gymnastky odštartovala na majstrovstvách sveta v športovej gymnastike v Moskve v 16tich rokoch. V súťaži družstiev tu československé gymnastky obsadili druhé miesto a vo viacboji jednotlivcov skončila Věra ôsma.

Věra Čáslavská sa narodila v Prahe 3. 5. 1942 a stala sa jednou z dvoch gymnastiek histórie, ktorá získala zlaté medaily vo viacboji na dvoch po sebe idúcich olympiádach (Tokio, Mexiko). Zlato z viacboja vyhrala na majstrovstvách sveta v roku 1966 a Majstrovstvá Európy v rokoch 1965 a 1967. Dodnes drží rekord gymnastov v absolútnom počte individuálnych zlatých olympijských medailí a neokúsila horkosť porážky v rokoch 1964–1968 na veľkom medzinárodnom závode vo viacboji. V priebehu Letných olympijských hier v Mexiku (1968), po ktorých ukončila svoju športovú kariéru, sa vydala za Jo-

sefa Odložila, českého olympionika v behu. Toho istého roku bola vyhlásená najlepšou športovkyňou sveta. Potom, čo v tom istom roku podpísala petíciu Dvetisíc slov, za čo bola v roku 1971 vylúčená z radov členov ČSTV, aspoň dokončila FTVS UK v Prahe (1974) a venovala sa trénerstvu doma a v rokoch 1979–1981 v Mexiku. V rozmedzí rokov 1990–1996 bola predsedníčkou Československého olympijského výboru a v rokoch 1995–2001 aj členkou Medzinárodného olympijského výboru. Svoj posledný zápas, s rakovinou pankreasu, prehrala 30. augusta 2016.

Martina Jurová

foto © Wikimedia Commons

1912

(105 rokov)
Pomník K. H. Mácha
16. 6. 1912
bol odhalený na Petřine

1922

(95 rokov)
Stella Zázvorková
* 14. 4. 1922
† 18. 5. 2005
česká populárna herečka

1942

(75 rokov)
osada Ležáky
24. 6. 1942
bola vypálená v dôsledku heydrichiády

Dientzenhofers and Loreto

THE STORY
OF LORETO FACADE

Loreta Dientzenhoferów Historia loretańskiej elewacji

Imponującą barokową fasadę, która jest jedną z głównych dominant Pragi, zna każdy. Ale czy wiesz, jak wyglądała Loreta zanim książę Filip Hyacinth Lobkowitz zlecił Krzysztofowi Dientzenhoferowi, wykonanie tej wyraźnej dekoracji architektonicznej?

Współcześni odwiedzający zazwyczaj nawet nie dostrzegają tego, że elewacja nie powstała jednocześnie z całym kompleksem Lorety, ale niemal 100 lat później. A właśnie ciekawa historia powstania loretańskiej elewacji będzie głównym tematem tegorocznej sezonowej wystawy.

We współpracy z czołowymi ekspertami z zakresu architektury barokowej i urzędem ochrony zabytków zostanie zaprezentowana "historia elewacji" w wieku XVII i XVIII. Zwiedzający będą mogli zobaczyć, jak przekształcała się architektura Lorety, jak dodawano kaplice i zmieniał się wygląd budowli. Uwaga skupi się również na dekoracji rzeźbiarskiej elewacji, która była problematyczna od samego początku. Ze względu na zastosowanie niskiej jakości piaskowca wiele rzeźb szybko uległo uszkodzeniu. Ich zły stan spowodowało również położenie Lorety, w pobliżu murów miejskich, ponieważ plac loretański często był ostrzeliwany przez wrogię wojska podczas oblężeń Pragi. W ramach projektu wystawy zostanie zaprezentowany zbiór oryginalnych korpu-

sów rzeźb aniołów z loretańskiej balustrady. Będzie można również zobaczyć model Lorety i szereg ówczesnych rycin placu Loretańskiego.

Wystawa to nie tylko reminiscencja historii obiektu, ale również odniesienie do teraźniejszości. Zaprezentuje bowiem zwiedzającym ciekawe momenty trwającej właśnie przebudowy elewacji.

Termin rozpoczęcia wystawy będzie można już wkrótce znaleźć na:

www.loreta.cz

TRABANT MUZEUM PRAGA

... co można u nas zobaczyć

Kompletną historię produkcji marki samochodów Trabant, od pierwszego praprzodka Trabantu AWZ - P70 (1954), poprzez Trabant P 60 (600), Trabant 601 najczęstszą i najbardziej znaną wersję, aż po najnowszy czterosuwowy Trabant 1,1 z silnikiem pochodzącym z VW POLO (1989 - 1991), z którym produkcja tych pojazdów w 1991 roku została zakończona. Wszystkie te samochody są wystawiane i prezentowane w pierwotnym, zachowanym stanie.

Interaktywne muzeum
retro przedmiotów z NRD

... a co oprócz tego

Posiadamy również w pełni wyposażony współczesny garaż z naprawianym wyścigowym Trabantem tak, jak go zostawił mechanik pośrodku pracy. W części uciętego pojazdu można spróbować jak się wówczas siedziało, kierowało i zmieniało biegi w Trabantie. Wojskowy Trabant Kübel wraz z żołnierzami strzeże tu Bramy Brandenburskiej w Berlinie przed inwazją wrogich wojsk imperialistycznych.

... na zakończenie

Można obejrzeć przedmioty codziennego użytku z byłego NRD, od zabawek po elektronikę, przybory toaletowe, aż po butelki na współczesne napoje. Każdemu oczy zapalą się nad czymś, co kiedyś miał w domu, co powszechnie używał, a dziś może nad tym z nostalgiją wspominać.

W celu umożliwienia rodzicom obejrzenia wszystkiego w spokoju, przygotowaliśmy dla dzieci tor wyścigowy, na którym mogą same ścigać się z modelami Trabanta.

Trabant muzeum Motol, Plzeňská 215b, Praga 5
Otwarte codziennie w godz. 9 - 18, www.trabantmuzeum.cz

Po podziwianiu zabytków możesz odnowić siły, relaksując się w ośrodku sportowym Klimeška, gdzie można wybierać z kilku atrakcji w parku wodnym lub skorzystać z najdłuższego toru bobslejowego w Europie Środkowej. Przyroda wzdłuż rzeki Vrchlice jest wręcz idealna na wycieczki piesze i rowerowe. Cieszymy się na Twoją wizytę.

Czy oglądasz serial Manor House?

Czy wiesz, gdzie znajduje się piękna willa rodziny Valentów?

Centrum Informacji Miasta Kutná Hora
ul. Palackého náměstí 377, 284 01 Kutná Hora
tel.: +420 327 512 378
tel. kom.: +420 731 801 004
e-mail: infocentrum@kutnahora.cz
www.destinace.kutnahora.cz
Instagram: [visitkutnahora](https://www.instagram.com/visitkutnahora)
YouTube: [Kutná Hora](https://www.youtube.com/KutnáHora)

Zabytki Kutné Hory od 1995 roku są wpisane na Listę światowego dziedzictwa UNESCO. Do najważniejszych należy:

Kościół św. Barbary (UNESCO)
katedra Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i świętego Jana Chrzciciela v Sedlci (UNESCO)
Ossuarium v Sedlci
České muzeum stříbra, p. o. – Hrádek
Dwór Włoski
Dom Dačického
Kolegium Jezuitské (Galeria Kraju
Środkowoczeskiego)

Penzion Barbora

Poradzimy Ci. Udaj się śladami serialu i odwiedź ulicę Českou v Kutné Hoře. Tam możesz tę piękną willę zobaczyć na własne oczy. Zdjęcia do serialu kręcono przeważnie we wnętrzach. Sceny z ulicy przed domem i z ogrodu pochodzą z rzeczywistego środowiska, wnętrza willi jednak zbudowano w praskich atelierach. Na potrzeby serialu uszyto ponad 2 700 kostiumów, zagrało w nim ponad 200 aktorów i 1 500 statystów.

Spacerując ulicą Českou dalej w stronę centrum miasta, natrafisz w licznych romantycznych uliczkach na szereg nastrojowych kawiarni, restauracji i pensjonatów.

Oprócz tego Kutná Hora posiada liczne inne skarby, które możesz odkrywać. Dzięki wydobyciu srebra w średniowieczu stała się skarbcem królestwa czeskiego oraz ponad 250 lat bito tu Praskie grosze, którymi płacono również poza granicami królestwa.

Splnený sen

Viera Steinová, vydatá Solarová, sa narodila 29. mája 1927 v Prahe ako jediné dieťa v rodine židovského obchodníka. Detstvo prežila s rodičmi v byte na Vinohradoch, naproti Riegrovým sadom.

Viera Steinová Solarová

Otecko Oskar Stein bol Žid a na Václavskom námestí pri múzeu prevádzkoval obchod s hračkami. Za prvej svetovej vojny bol ale vážne ranený, čo malo za následok sprvu časté, neskôr značné bolesti hlavy, ktoré sa postupom času stále viac zhoršovali. Mamička Mária, rodená Petterschová, pochádzala naopak z katolíckej rodiny, ale pred svadbou prestúpila na židovskú vieru. Po narodení Viery zostala v domácnosti a starala sa o rodinu. Viera mala pekné detstvo, na čo dodnes rada spomína. Od detstva bola daná na židovskú vieru. Na náboženstvo chodila k rabínovi Gustavovi Sicherovi a základnú školu navštevovala v ulici Na Smetance. Okupácia a s ňou aj protizhidské zákony ju zastihli v sekunde gymnázia v Londýnskej ulici. Krátko predtým, ako musela školu opustiť, sa jej stala zvláštna vec. Poctou pre žiakov bolo, keď vyzdvihli v kabinete exponáty a mohli ich nosiť do hodiny. Keď bola Viera raz vybraná a dostavila sa do kabinetu, učiteľ jej povedal: „Steinová, ty si Židovka, ty mi sem chodiť nebudeš.“ Doma od rodičov sa potom dozvedela, čo tým učiteľ myslel. Doba okupácie pre Vieru znamenala okrem iného aj povinnosť nosiť žltú hviezdu, ktorú však tajne vyzliekla, keď išla do kina. Toto a aj ďalšie obmedzenia na ňu ale dopadli plnou silou, keď dostala predvolanie do transportu. Bez ohľadu na skutočnosť, že bola polovičná Židovka, sa musela dostaviť k registrácii v Strešovicích. Otecko bol tiež predvolaný, ale jeho zdravotný stav sa zásadne zhoršil. Viera spomína, ako k nim domov prišiel nemecký doktor, ktorý ho poslal do židovskej nemocnice, kde zomrel skôr, než mohol byť nacistami transportovaný do Terezína. Mamička, podľa sobášneho listu Židovka, bola vedená Nemcami vďaka kresťanskému pôvodu ako árijka. Preto nenosila žltú hviezdu, prežila vojnu v Prahe, ale musela opustiť ich pôvodný byt a presťahovať sa do jednej izbičky, kdesi na Kačerove. Trpela silnou cukrovkou, preto nechodila do práce, ale Nemci ju už neprenasledovali. Do transportu išla teda Viera sama. Najprv strávila asi tri dni v zbernom tábore na výstavisku vo Veľtržnom paláci. Spolu s ňou tu boli aj ockov brat s manželkou, strýko a teta Krausovi. Transportom AAV dňa 30. júla 1942 bola Viera z Prahy deportovaná vlakom (celkovo 1 000 osôb) do Bohušovic a odtiaľ pešo do Terezína. Najprv bola umiestnená do jedného z domov v ulici Q (číslu si nepamätá), a hoci jej bolo ešte len 15 rokov, nešla do dievčenského

Viera a Vilda na Karlstejne (1946)

ského domova, ale bývala spolu s dospelými. Po troch týždňoch však dostala šarlach a skončila vo Vrchlabských kasárňach. Po asi šiestich týždňoch sa uzdravila, ale nevrátila sa tam, kde bývala, ale do dievčenského domu L 410. Nastúpila na prácu v poľnohospodárstve za bránami geta, kde ich mal na starosti neurvaný Nemeck Kurzavý. Bola jej však 15 rokov, a v tomto veku sa znáša všetko inak. Istou pomocou jej bolo, že krátko pred ňou, transportom AAV z 27. júla 1942, boli do geta deportovaní jej príbuzní, ockova sestra Trudy s dcérou Irkou a jej manžel inžinier Kraus, ktorý sa v gete uchytil ako stavbár. 28. októbra 1944 však boli Krausovi odvezení posledným transportom z Terezína do Osvienčimu, kde neprežili. Iba dcéra Irka zostala v Terezíne, snáď preto, že robila rovnako ako Viera v poľnohospodárstve. Tesne pred spomenutým posledným transportom sa doň dobrovoľne prihlásila tiež Viera, hoci netušila, čo ju v Osvienčime čaká. Chcela ale stoť čo stoť zostať s príbuznými, zvlášť so starou tetou. Navyše transportom odchádzal tiež Vilda Singer, s ktorým prišla v roku 1942 do Terezína, a s ktorým sa do seba zaľúbili. Už stála s batôžkom v Hamburských kasárňach, ale esesák, ktorý odškrtoval zoznam transportovaných, zavelil, aby sa vrátila späť. Do zoznamu sa asi nedostala preto, že tou dobou už pracovala, rovnako ako sesternica Irka, v takzvanom „Glimmer“ (sludárne), pre nemecký vojenský priemysel dôležitom odvetví, kde lúpala sludu. Tak sa len vďaka veľkému šťastiu dočkali obe dievčatá konca vojny. Vilda Singer bol po príchode do Osvienčimu pri selekcii oddelený od otca, ktorý šiel rovno do plynovej komory. Krátko po príchode, snáď 21. januára 1945, bol presunutý z Osvienčimu-Brezinka

Rodičia Oskar a Mária Steinovi

Viera asi v roku 1932

do pobočného tábora Golleschau (poľský Holešov), pre asi 1 000 väzňov. Bola tu cementárň, kameňolom a Vilda pracoval ako murár. Neskôr podstúpil celkom tri pochody smrti, ktoré smerovali kamsi na sever, kde na nich mala údajne čakať loď, ktorú chceli Nemci na otvorenom mori aj s väzňami potopiť. K veľkému šťastiu všetkých, cestou narazili na postupujúcu Červenú armádu. V Terezíne sa na konci vojny rozšírila epidémia škvrnitého týfusu a bola vyhlásená karanténa. To ale nezabránilo Viere po oslobodení tajne odísť z geta do Prahy. Mamičkina sestra v tej dobe bývala na Námestí mieru, kde sa Viera zastavila najskôr. Zhodou náhod tu stretla aj mamičku. Vilda sa tiež vrátil do Prahy, a keď na polícii zistil adresu Vierky, zazvonil pri ich dverách. Radosť zo stretnutia vystriedala realita všedných dní. Viera sa rozhodla uskutočniť svoj životný sen a študovať farmáciu. K tomu ju nepriamo priviedol otecko, ktorý chcel mať z dcéry lekárničku. Najskôr ale musela dokončiť gymnázium, odkiaľ ju za okupácie v sekunde vyhodili pre jej pôvod. Pretože ale gymnázium v Londýnskej malo gréčtinu, rozhodla sa prestúpiť do gymnázia na Lobkowitzovom námestí, kde bola angličtina, ktorú spolu s nemčinou študovala ešte pred vojnou. Pretože ale vekom už patrila do septimy, zložila najprv doplňovacie skúšky a následne pokračovala v septime a nakoniec úspešne zmaturovala. Potom nastúpila do Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv (ŠUKL), kde bola až do odchodu do dôchodku. V roku 1949 ale mala tiež svadbu s Vildom, ktorý si už na konci vojny zmenil meno na Solar, a hoci bolo ich manželstvo bezdetné, trvá už viac ako 60 rokov, teda dodnes.

Pre Pamätník Terezín Luděk Sládek

PAMÁTNÍK TEREZÍN

www.pamatnik-terezin.cz
www.facebook.com/TerezinMemorial

národní kulturní památka

Czeska Trzebowa (Česká Třebová), miasto wielu oblicz

Malownicze miasteczko, którego historia sięga do 1278 roku, rozkłada się w dolinie rzeki Trzebowki (Třebovky) na pograniczu Czech i Moraw u podnóża Gór Orlickich (Orlických hor). Do największych klejnotów miasta należy kaplica św. Katarzyny, jedyna dochowana rotunda w stylu romańskim we wschodnich Czechach.

Kaplica św. Katarzyny należy do najstarszych budowli w mieście. Otwarta dla zwiedzających jest dziennie w godzinach od 9 godzin do 12 godzin i od 13 godzin do 17 godzin.

Muzeum miejskie może pochwalić się wyjątkową ekspozycją o nazwie „Skrzyżowania ruchu bądź do Czeskiej Trzebowej (České Třebové) pociągiem, Ve-loresem, samolotem i statkiem” (www.mmct.cz).

Chałupinka Maxa Švabinskiego w niedalekim Kozłowie (Kozlově), prezentuje znaczny etap w jego życiu, kiedy w niej przybywał i tworzył. Otwarta dla zwiedzających jest w okresie wakacji codziennie poza poniedziałkiem, i to od 9 godzin do 17 godzin. Wycieczkę do Kozłowa (Kozlova) można połączyć ze zwiedzeniem wieży widokowej na Wzgórzu Kozłowskim (Kozlovském kopci).

Kompleks rekreacyjno-sportowy Peklak (Peklák) jest przeznaczony dla miłośników sportów adrenalinowych, gdzie można sprawdzić swoje umiejętności w bike parku czy na wózkach gór-

Staré náměstí

skich. Do wypoczynku aktywnego można u nas skorzystać z całego szeregu tras rowerowych lub tylko tak sobie relaksować i odświeżyć się na base- nie krytym z toboganem.

Miasto Czeska Trzebowa
(Město Česká Třebová)
Staré náměstí 78
560 02 Česká Třebová 2
tel.: +420 465 500 211
e-mail: info@ceska-trebova.cz
www.ceska-trebova.cz

Brama Praska

Atrakcje miasta Vysoké Mýto

Miasto w posagu królewskim założone około 1262 roku przez Przemysła Ottokara II na wybitnym szlaku handlowym. Do czasów obecnych dochował się z tego okresu prawidłowy rzut poziomy miasta z środkowym rynkiem. W czasie przechadzki przez miasto nie je można ominąć gotycką katedrą p.w. św. Wawrzyńca, Choceńską, Litomyszląską czy Praską Bramę.

Niezatarte piętno świata silników na zawsze wrył miastu wiek XX. W jego pierwszej połowie przyniosła Wysokiemu Mytu rozgłos firma Carrosserie Sodomka należąca do genialnego designera oraz wytwórcy karoserii Józefa Sodomki. Firma swymi wozami wślawiła w latach 30tych i 40tych Czechosłowację na cały świat. Ten okres można przypomnieć sobie w **Muzeum czeskiego karosernictwa**.

Rynek im. Przemysła Ottokara II jest największy kwadratowy rynek w Czeskiej Republice należy do wybitnych pozostałości architektury gotyckiej.

Brama Praska jest najbardziej dochowana część dawnych murów miejskich z XIII wieku. Z Wieży Praskiej jest doskonały widok na centrum miasta oraz do szerokiej okolicy, można z nich dojrzeć nawet Góry Orlickie czy też Karkonosze.

Turystyczne centrum informacyjne organizuje zwiedzanie Bramy Praskiej oraz komentowanego zwiedzanie miasta.

www.vysoke-myto.cz

Muzeum czeskiego karosernictwa

foto © TIC Vysoké Mýto; Jaroslav Kocourek

Witamy w Žamberku, bramie Gór Orlickich!

Miasto leży w dolinie rzeki Dzikiej Orlicy (Divoká Orlice), na wysokości 465 m n.p.m. w północno-wschodniej części województwa pardubickiego. Można do niego dojechać drogą 1/11, leży w odległości 60 km od Pardubic i 55 od Hradca Králové. Obecnie ma około 6 100 mieszkańców.

Do najpopularniejszych miejsc można zaliczyć wieżę widokową Tyršova, kościół św. Wacława z nowymi dzwonami, muzeum miejskie, rozległy park zamkowy, jak również miejscowy browar, w którym można skosztować piwa Žamberecký Kanec. Žamberk to sympatyczne miejsce, idealne na aktywny wypoczynek lub weekend na łonie natury z dobrym zapleczem w postaci tras turystycznych i rowerowych. W Dzikiej Orlicy lub w pobliskim zbiorniku wodnym Pastvinská přehrada można łowić ryby, możliwość jazdy konnej oferują Žamberk lub Kunvald. Žamberk przeistacza się w zimie w dobrą bazę wypadową na narty do Dlouhoňovic, Českých Petrovic, Čenkovic, Červeney Vody lub w Říček w Górach Orlickich. Zapraszamy do Žamberka, miasteczka u podnóża gór Orlickich, gdzie czeka na Państwa zarówno spokój i relaks, jak i możliwość aktywnego odpoczynku.

Kościół św. Wacława

www.zamberk.cz

Kraj Pardubicki – „ziemia obiecana” dla koni

Kraj Pardubicki i konie. Wiązą się z sobą nieodzownie. Hodowla koni i wyścigi konne mają w tym regionie rzeczywiście długą i bogatą tradycję. Kto by nie znał na przykład jednej z najstarszych i najtrudniejszych gonitw przeszkodowych na świecie – Wielkiej Pardubickiej steeplechase?

Świeżo zrewitalizowana Państwowa Stadnina Koni w Kladrubach nad Labem, należąca do najstarszych na świecie, słynie z hodowli szlachejnych koni kladrubskich.

Wyjątkowa podstawowa stadnina koni kladrubskich siwej maści stała się „zabytkiem kultury narodowej” Republiki Czeskiej razem z historycznymi budynkami. Konie kladrubskie karej

maści można znaleźć w pobliskiej stadninie koni w Slatiňanach. Majestatyczna rasa tych koni robi największe wrażenie w uroczystym zaprzęgu z karocą, ponieważ do tego właśnie celu koń był pierwotnie przeznaczony. Nie ma innej rasy koni zaprzęgowych na całym świecie, którą hodowano by wyłącznie na potrzeby dworu cesarskiego lub królewskiego. Swoje pierwotne zadanie konie spełniają do naszych czasów. Zwiedzającego stadninę oprócz stajni, sali prezentujących uprzęż, karocy i innych ciekawostek za pewne zainteresuje także nowa postać ekspozycji zamkowej, poświęconej parze cesarskiej – Franciszkowi Józefowi I i jego żonie Elżbiecie Bawarskiej, znanej jako Sisi.

Barokowe piękno kraju Kralowohradeckiego

Klasztor Benedyktynów w Broumovie

W bezpośrednim sąsiedztwie polskiej granicy w mieście Broumov stoi zabytkowy klasztor Benedyktynów. Klasztor, którego obecna barokowa postać jest dziełem architekta Kiliana Ignacego Dientzenhofera, należy do najważniejszych barokowych zabytków Republiki Czeskiej. W ramach zwiedzania można obejrzeć wyjątkową **bibliotekę klasztorną** z 17 000 woluminami, bogato zdobiony kościół św. Wojciecha oraz klasztorny refektarz, w którym wystawiana jest cenna **kopia tzw. Całunu Turyńskiego**. W rozległych podziemiach broumovského klasztoru można obejrzeć **mumie vambereckich mieszczan**, życiu średniowiecznych skrybów i erudytów jest poświęcona **ekspozycja Skriptoria**. Podczas specjalnych wycieczek można obejrzeć ciekawostki klasztoru w towarzystwie przewodników w historycznych strojach. Część klasztoru stanowi także rozległy **ogród klasztorny** i **kawiarnia**. Odwiedzający, którzy swój pobyt na

terenie Broumowska chcą wydłużyć, mogą spędzić noc w byłych **celach tutejszych mnichów**.

Pomysł na wizytę:

3. 6. Vinum et cetera – w pierwszy czerwcowy weekend w broumovskim klasztorze przygotowano imprezę w ramach, której będzie miała miejsce publiczna degustacja ponad 100 rodzajów win, uzupełniona o program towarzyszący.

1. 7. – 2. 9. Za skarbami Broumowska (w sobotnie wieczory) – festiwal muzyki klasycznej organizowany w broumovskich barokowych kościołach.

Więcej informacji o broumovskim klasztorze na www.klasterbroumov.cz.

Barokowy kompleks Kuks

Ten barokowy kompleks, położony w pobliżu Dvora Králové nad Labem, jest uważany za wyjątkową perłę czeskiej sztuki barokowej. Kuks stanowi wynik zdumiewających starań właściciela tutejszych ziem, hrabiego Franciszka Antoniego Šporka. Hrabia Špork na przełomie XVII i XVIII wieku kazał w dolinie rzeki Łaby zbudować rozległy zespół budynków łaźni, zamki i lazaretu dla weteranów wojskowych. Hrabia Špork zatrudnił w nim najlepszych artystów swoich czasów. Jednym z ważniejszych był Matyáš Bernard Braun, który zasłynął jako autor rzeźb zdobiących praski Most Karola. Braun w Kuksie stworzył wyjątkową pod względem artystycznym **galerię 24 postaci Cnót i Grzech**. Zwiedzanie hospitalu obejmuje także **barokową aptekę, przyszpitalny ogród zielarski czy kościół Najświętszej Trójcy**. Kompleks niedawno został kompletnie zrewitalizowany i zasługuje na miano „**Barokowy cud na Łabie**”.

Pomysł na wizytę:

17. 6. „Barok na oko” pokażne uroczystości, podczas których zwiedzający cofną się 300 lat w przeszłość i na własnej skórze będą mogli skosztować życia na włościach hrabiego Šporka.

23.–27. 8. Theatrum Kuks – festiwal teatru barokowego, opery i muzyki.

Więcej informacji o tym, co można w Kuksie zobaczyć i przeżyć znajdują Państwo na: www.zkuskuks.cz.

Szanowny turysto, życzymy wiele wspaniałych przeżyć podczas podróży. Jeśli zdecydujesz się na odwiedzenie naszego pięknego regionu, zapraszamy na nasz portal internetowy Kraju Kralowohradeckiego www.hkregion.cz.

www.hkregion.cz

Areał aktywnej turystyki Cakle

Wiosna u sąsiadów

Wiosenne słończko powoli zaprasza nas po długiej zimie na łono natury. Więc w tym roku warto skorzystać z wiosennej oferty miasta Ústí nad Orlicí. W mieście i w jego okolicy dla zwiedzających przygotowano ciekawe cele turystyczne.

Można wyruszyć na zwiedzanie trasy turystycznej wiodącej przez miasto, gdzie na trasie 14 km można poznać ciekawe miejsca w mieście. Do wieży widokowej położonej ponad miastem na Andrlově chlumu, można wyruszyć po drodze krzyżowej. Następnie warto zwiedzić samą wieżę widokową lub przekąsić coś w przyjemnej atmosferze Chaty Hvězda.

Do okolic miasta można wyruszyć na przykład na rowerze po niewymagających trasach rowerowych. Prowadzą one przez piękną przyrodę wokół rzeki Tichá Orlice na przykład do pomnika J. Á. Komenského (Comeniusa), do średnio-wiecznej twierdzy lub pod ruiny gotyckiego grodu.

Wędrówki po okolicy Ústí nad Orlicí można połączyć z wzięciem udziału w jednej z wiosennych imprez. Oto nasze zaproszenie:

Ústecká21, tradycyjne wyścigi górskie

1. 5. **Śladami Brontosaurów** – piesza wycieczka turystyczna dla dzieci
- 26.–28. 5. **Ústecká 21** – tradycyjne międzynarodowe wyścigi samochodowe „na szczyt”
- 5.–10. 6. **Miasto w ruchu** – duży festyn miejski, imprezy kulturalno-sportowe dla wszystkich grup wiekowych, występy artystów regionalnych i zawodowych, imprezę kończą pokazy sztucznych ogni.

Cieszymy się na Państwa przybycie...

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Centrum Informacji Turystycznej
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

Magiczny świat czeskiego lalkarstwa

Czeskie lalkarstwo, niedawno wpisane na prestiżową listę UNESCO, jest znane w całym świecie. Odkryj dla siebie magiczny świat czeskich marionetek, znajdujący się w odległości tylko 70 kilometrów od granicy z Polską.

lalki z pogranicza światła i cienia z Indonezji, lalki z Indii, Japonii, Chin lub Birmy, a także rzadkość, wietnamską lalkę wodną. W specjalnej sali możesz sam spróbować sztuki prowadzenia lalek.

Do Chrudimia najłatwiej dojechać drogą nr 37 z Hradce Králové. Muzeum od 4. marca 2017 jest czynne we wszystkie dni tygodnia włącznie z poniedziałkiem od godz. 08.30 do 17.00. Po uprzednim uzgodnieniu zapewniamy przewodników posługujących się językiem angielskim, hiszpańskim lub niemieckim. Muzeum jest w części dostępne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Muzeum Kultur Lalkowych w Chrudimiu
(Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi)
Břetislavova 74, 537 60 Chrudim
tel.: +420 469 620 310
e-mail: puppets@puppets.cz
www.puppets.cz

W zabytkowym, położonym we wschodnich Czechach mieście znajdziesz niezwykle Muzeum loutkářských kultur (Muzeum Kultur Lalkowych), które już od 45 lat fascynuje małych i dużych zwiedzających swoimi lalkami wyeksponowanymi w przepięknym renesansowym Domu Matěja Mydláča. Wstąp więc do Magicznego Świata lalek i daj poprowadzić się przez okres od początków do czasów obecnych historii czeskiego lalkarstwa. Stała ekspozycja umożliwi poznanie eksponatów wędrownego lalkarstwa, lalek wykonanych na potrzeby teatrów variété, czy seryjnie produkowanych kukiełek dla małych teatrów rodzinnych. Wśród eksponatów znajdują się lalki Spejbal (ojciec) i Hurvínk (syn), prezentowana jest twórczość Jiřího Trnky lub lalki Josefa Váchala.

Ponieważ muzeum w swoich zbiorach zgromadziło lalki z całego świata, część ekspozycji poświęcona jest krajom Dalekiego Wschodu, kolebce teatru cieni i sztuki lalkarskiej. Zobaczysz

Odkryj tajemnicę dzielnicy żydowskiej w Trzebieczu

Zapraszamy do miasta, którego zabytki opowiadają historię dwóch różnych religii, dwóch różnych kultur, dwóch zupełnie odmiennych światów.

Miasto Trzebiecz znajduje się w zachodniej części Moraw, w południowo-wschodniej Wysoczyźnie i leży na obu brzegach rzeki Jihlava. W 2003 roku najważniejsze zabytki (bazylika św. Prokopa i dzielnica żydowska razem z cmentarzem żydowskim) zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

Bazylika św. Prokopa jest uważana za wyjątkowy obiekt architektury sakralnej. Równie ważna jest jednak dzielnica żydowska, która jest zaliczana do jednych z najbardziej kompleksowych w Europie. W wąskich uliczkach można tu podziwiać unikalne getto, które przypomina długą i bogatą historię społeczności żydowskiej w Trzebieczu. Dzielnica posiada 108 zachowanych budynków. Istotna jest przede wszystkim Synagoga Tylna i Dom Seligmanna Bauera.

Synagoga Tylna zainteresuje interaktywnym modelem dzielnicy żydowskiej obrazującym wygląd żydowskiego miasta w 1850 roku lub ekspozycją związaną z kulturą żydowską o nazwie Makom Chajim – Miejsce do życia. Dom Seligmanna Bauera oferuje odwiedzającym typowy przykład życia żydowskiej rodziny w okresie międzywojennym. Jest tu też sklep spożywczy, który przypomina charakterystyczną działalność prowadzoną przez żydowskich mieszkańców lub koszerny rzeźnik.

Powróć z nami w czasie i wyrusz, aby odkryć piękno Trzebiecza!

Więcej informacji
na www.visittrebiecz.eu

Perła Jesioników obchodzi 750 lat

Górska kraina pełna bogactw natury, wielu możliwości, orzeźwiających górskich źródeł i czystego powietrza. Witamy w Jeseníku. Pierwotni niemieccy mieszkańcy swe spokojne uzdrowskie miasteczko, ukryte w malowniczej dolinie rzeki Bělá między Jesionikami i Górami Rychlebskimi, nazywali perłą Jesioników. Blask tej „perły” rozbłyśnie jeszcze mocniej przy tegorocznych obchodach ważnego jubileuszu.

Miasto Jeseník, które w tym roku obchodzi 750 lat, szczyty się bogatą i interesującą historią. Pierwsza pisemna wzmianka o osadzie „Vriwald” nosi datę 1267 r. Miasto w przeszłości zasłynęło jako miejsce wydobycia złota i innych metali szlachetnych, produkcją ekskluzywnych wyrobów włókienniczych a także niechwalebny procesami czarownic. Do najbardziej interesujących zabytkowych obiektów miasta należy średnio-wieczna twierdza wodna, renesansowy ratusz czy barokowa katownia. Godna uwagi jest także nazwa miasta, która na przestrzeni dziejów kilkakrotnie się zmieniała, z pierwotnego niemieckiego **Freiwaldau** na czeski **Frývaldov** a w końcu w 1947 roku na **Jeseník**.

Z okazji tegorocznej rocznicy miasto Jeseník przygotowuje szereg imprez kulturalnych. Najważniejsze **obchody 750 lat miasta** będą utrzymane w atmosferze średniowiecza i będą miały miejsce

16 września na Masarykově náměstí, które na jeden dzień cofnie się o kilka wieków. W maju, a dokładnie 12–14 maja odbędzie się tradycyjne już 170 uroczyste otwarcie Sezonu Uzdrowskiego w Sanatorium Priessnitz s.a. Wśród kolejnych popularnych imprez znajduje się **Międzynarodowy Konkurs Duetów Fortepianowych Schuberta**, czerwcowy **Międzynarodowy Festiwal**

Muzyki Dętej lub **sierpniowy festyn piwa** z bogatym programem muzycznym. Obchodom będą także towarzyszyć interesujące wystawy związane z 750-leciem miasta, jedną z nich będzie można zobaczyć przez okres wakacji w historycznym budynku Katovny, który jest siedzibą Centrum Informacji Turystycznej. Kolorową ofertę programu obchodów miejskich uzupełnią szkoły i inne organizacje. Nie można nie wspomnieć o uroczystym wystroju miasta. Dywany kwiatowe i dekoracje z kolorowych kwiatów upiększą miejskie place publiczne. Nie zwlekaj i wybierz się by podziwiać piękno Jeseníku, miasta w sercu przyrody.

www.jesenik.org

Múzeum Olomouckých tvarůžkov

muzeum olomouckých tvarůžků

Múzeum je venované jedinému pôvodnému českému syru. História výroby Olomouckých tvarůžkov je dlhšia ako päťsto rokov. Múzeum nájdete v Lošticiach neďaleko mesta Olomouc.

- celoročná prevádzka
- individuálne prehliadky
- interaktívne prvky
- retro kino

otvorené **7 DNI** v týždni

Kontakty:
Múzeum Olomouckých tvarůžkov
Palackého 2, 789 83 Loštice
Tel.: +420 583 401 217
e-mail: awmuzeum@tvaruzky.cz

www.tvaruzky.cz

Poświęcone jednemu oryginalnemu czeskiemu serowi, szczyzącemu się ponad 500 letnią tradycją, można znaleźć w Lošticach nieopodal Ołomuńca.

- czynne przez cały rok
- zwiedzanie indywidualne
- elementy interaktywne
- retro kino

otwarte **7 DNI** w tygodniu

Kontakty:
Muzeum Olomouckých tvarůžků
ul. Palackého 2, 789 83 Loštice
Tel.: +420 583 401 217
e-mail: awmuzeum@tvaruzky.cz

Muzeum Serków Ołomunieckich

Kanal Baty

ria sztuki nowoczesnej, lub co roku organizowany najstarszy festiwal filmów dla dzieci.

Centrum Wołoszczyzny v Rožnově pod Radhoštěm zauroczy każdego, kto kocha dawne czasy. **Wołoskie muzeum w przyrodzie** – skansen – to niespotykane muzeum na łonie natury, którego nie ma w innym miejscu w Republice Czeskiej. W trzech odrębnych rejonach – Wołoskim miasteczku, Wołoskiej wsi i Młyńskiej dolinie – skosztujesz życia starych Wołochów.

Morawy Wschodnie należą także do regionów o bogatej ofercie z zakresu turystyki rowerowej. **Dwie główne ścieżki rowerowe – wzdłuż Kanału Baty i rzeki Bečvy** – przecinają cały kraj od północy na południe i są tym najlepszym, co można w no-

Skansen archeologiczny Modrá

Morawy Wschodnie – region z czarem różnaitości

Do spędzenia czasu wolnego poszukujemy miejsc, w których czujemy się dobrze. Chcemy wypoczywać, poznawać, cieszyć się z przyjaciółmi. Wszystko to może przybrać różnaitą postać. Dla kogoś jest to wyczyn sportowy, ktoś woli zwiedzenie muzeum, grodu czy zamku, dla kogoś innego może to być ciepła, pachnąca kąpiel lub masaż. Dodając do tego najlepszej próby lokalną gastronomię, przeżycia stają się doskonałe.

Morawy Wschodnie mieszczą się w granicach Zlińskiego kraju. Należą do najbardziej zróżnicowanych regionów Republiki Czeskiej. Wynika to z charakteru, który kształtuje przenikanie trzech obszarów etnograficznych: Slovácka, Wołoszczyzny i Hanej. Znajdziesz tu góry i niziny, zabytki sięgające czasów Wielkich Moraw, ale także wyjątkową nowoczesną architekturę, którą miastu wojewódzkiemu przyniósł funkcjonalizm.

Do najważniejszych zabytków, wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO, należy **pałac arcybiskupi w Kromieryżu z ogrodami Kwiatowym i Przypałacowym**. Morawy Wschodnie nieodzwonne się łączą z największym morawskim kurortem **Luhačovice**, który swój wyjątkowy klimat zawdzięcza architekturze w stylu secesji ludowej architekta Dušana Jurkovicza. Luhačovice słyną z wolno dostępnych naturalnych źródeł leczniczych, korzystnych warunków klimatycznych oraz bogatego życia kulturalnego.

Ogród kwiatowy Kromieryz

W mieście wojewódzkim **Zlín** można zobaczyć jeden z najpiękniejszych **ogrodów zoologicznych** nie tylko w Republice Czeskiej. Odwiedzający, których przybywa z roku na rok, doceniają ekspozycje zwierząt, uporządkowane według kontynentów, autentycznego środowiska, ekspozycje, przez które można przechodzić oraz minimum barier oddzielających zwierzęta i ludzi. Wyjątkowa na skalę europejską jest Zatoka Płasczek, gdzie te chrześnoszkieletowe okazy odwiedzający może nie tylko zobaczyć ale także pogłaskać lub nakarmić. Przepiękny i wyjątkowy jest jednak sam Zlín. Funkcjonalistyczna architektura wyodrębnia miasto na tle wszystkich pozostałych. **Zlínský drapacz chmur, budynek nr 21** z unikatowym biurem szefa w windzie, ekspozycja multimedialna „Princip Bata”, gale-

wczesnym podejściu do ścieżek rowerowych w Republice Czeskiej znaleźć. Jeżeli nie bawi Cię spokojna jazda – nie szkodzi. Do dyspozycji są specjalne trasy trailowe pod marką Bike resort Valachy.

A gdy poznawanie Moraw Wschodnich Cię zmęczy, wystarczy, że wybierzesz sobie z bogatej oferty doskonale wyposażonych resortów hotelowych, gdzie będą Cię rozpieszczają w basenach termalnych, atrakcjach wodnych, światach saunowych, lub podczas egzotycznych masaży.

Morawy Wschodnie, to, po prostu, najlepszy pomysł na Twój urlop.

Przybądź i poznaj czar różnaitości tego wspaniałego regionu!

www.ccrvm.cz

Instytut Bata

Jarząb domowy, owoce odkryte na nowo

Jarząb domowy to owocowe drzewo liściaste, które jako soliter dorasta do wysokości 15 metrów a jego rozłożysta korona jest ważnym elementem krajobrazu. Drzewo dożywa u nas do wieku 300 – 500 lat, ale na przykład w Europie Południowej, skąd pochodzi, nawet do 600 lat. Należy do gatunków zagrożonych a obecnie na całym obszarze Czech rośnie niespełna 800 roślących drzew.

Jest to ciepłolubny gatunek drzew pochodzących z Europy Południowej, który trafił do nas od Włochów z Bałkanów. Ostatnimi czasy jesteśmy świadkami nowego zainteresowania tymi drzewami, dzięki wznowieniu tradycji, ale także ze względów praktycznych. Nowe drzewa są sadzone głównie w morawskich miejscowościach i sadach, ale też w cieplejszych rejonach Czech.

Owoce jarzęba domowego można po oczyszczeniu i krótkim dojrzewaniu natychmiast spożywać, mają owocowy smak i aromat cynamonu. Z owoców można robić kompoty, marmolady, ale przede wszystkim przepalankę bardzo dobrej jakości, która jest nazywana jarzębowicą. Kolejnym ważnym darem tego drzewa jest drewno, uważane za najcięższe w całej Europie, jest bardzo twarde, stosuje się je w stolarce i reźbiarstwie.

Dżem z jarzęba domowego

1 kg jarzęba domowego
2 cytryny z uprawy ekologicznej
700 g cukru żelującego

Obierzemy górną, żółtą warstwę skórki z wcześniej umytych cytryn i wyciśniemy sok. Oczyszczona owoce pokroimy w kostkę i razem ze skórką oraz sokiem z cytryn wsypujemy do garnka, przykryjemy pokrywką i doprowadzimy do wrzenia. Następnie powoli gotujemy do miękkości przez około 20 minut. Potem dodajemy cukier żelujący i gotujemy bez pokrywy przez 5 minut. Marmoladę napełniamy czyste słoiki i zakręcamy.

Dżem jest znakomity ze świeżym pieczywem lub jako dodatek do sosów mięsnych, smacznego!

Ilustracja jarzęba domowego od Jacoba Sturma
Ilustracja oskoruše od Jacoba Sturma

Jarząb domowy w krajinie
Oskoruša v krajine

Dojrzałe owoce jarzęba domowego
Zrelé plody oskoruše

Oskoruša, znovuobjavené ovocie

Jarabina oskorušová je listnatý ovocný strom, ktorý ako solitér dorastá až do výšky 15 metrov a jeho rozložitá korona býva významnou dominantou krajiny. Strom sa u nás dožíva 300 až 500 rokov, ale napríklad v južnej Európe, odkiaľ pochádza, až 600 rokov. Patrí medzi ohrozené druhy. V súčasnej dobe rastie na území Českej republiky necelých 800 dospelých stromov.

Jedná sa o teplomilnú drevinu pôvodom z južnej Európy, ktorú k nám priniesli Valasi z Balkánu. V poslednej dobe zažívame nový záujem o tieto stromy, vďaka návratu k tradíciám, ale aj s praktických dôvodov. Nové stromy sú vysádzané predovšetkým v moravských obciach a sadoch, ale aj v teplejších oblastiach Čiech.

Plody oskoruše je možné po obratí a krátkom dozrievaní ihneď konzumovať. Majú ovocnú chuť a škoricovú vôňu. Z plodov sa robia kompoty, marmelády, ale predovšetkým veľmi kvalitná pálenka, ktorej sa hovorí oskorušovica.

Ďalším významným darom tohto stromu je drevo, ktoré je najťažšie v celej Európe, je veľmi pevné a používa sa v stolárstve a v rezbárstve.

Džem z oskoruší

1 kg oskoruší
2 citróny v bio kvalite
700 g želírovacieho cukru

Nastrúhame hornú žltú vrstvu kôry z umytých citrónov a vytlačíme z nich šťavu. Očistené plody nakrájame na kocky a spolu s citrónovou šťavou a kôrou vložíme do hrnca, priklopíme pokrievkou a privedieme k varu. Pomaly varíme do zmäknutia, cca 20 minút. Potom pridáme želírovací cukor a odkryté povaríme 5 minút. Marmeládu plníme do čistých zaváracích pohárov a uzavrieme. Džem je výborný na čerstvé pečivo alebo do mäsových omáčok. Dobrú chuť!

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA MUSEUM

ŠKODA Múzeum a výrobné závody ŠKODA AUTO

Pozývame Vás do Mladej Boleslavi, iba 60 km od Prahy, na prehliadku ŠKODA Múzea aj na exkurziu do výrobných prevádzok ŠKODA AUTO.

Individuálna prehliadka múzea je možná kedykoľvek v rámci otváracej doby, prehliadky múzea so sprievodcom, exkurzie do výrobných prevádzok ŠKODA AUTO a cudzojazyčný výklad po predchádzajúcom objednaní.

ŠKODA Muzeum i zakłady produkcyjne ŠKODA AUTO

Zapraszamy do Młoda Bolesław, zaledwie 60 km od Pragi, do zwiedzenia ŠKODA Muzeum oraz zakładów produkcyjnych ŠKODA AUTO. Zwiedzanie indywidualne muzeum jest możliwe kiedykolwiek w godzinach otwarcia, zwiedzanie muzeum z przewodnikiem, zwiedzanie zakładów produkcyjnych ŠKODA AUTO i przewodnik obcojęzyczny po uprzednim zamówieniu.

ŠKODA Museum, Tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
T +420 326 832 038, museum@skoda-auto.cz
museum.skoda-auto.cz

Pražské kavárny

Neviete kam v Prahe zísť na dobrú kávu?

Príd'te si po sprievodcu Pražské kavárny do informačných centier Prague City Tourism.

Alebo navštívte www.kavarny.prague.eu

Yum Prague
pure emotion

Prague
City Tourism

PRA
PRA
PRA
PRA
HA
GUE
GA
G